

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

IV. Eodem tempore emerferunt Capitula Hadriani data Ingilramno Metensi Episcopo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

IX. Capitula Hadriani & apocrypha Pontificum Romanorum epistole, tametsi in honore haberentur apud Gallos, vim tamen legis non obtinebant, si constaret eas canonibus esse adversas. Probatur ex Hincmaro.

X. Praeclara sententia Hincmari de auctoritate harum epistolarum. Concilia prae illis servanda.

XI. Canon quintus Sardicensis versus est in legem publicam regni. Probatur à libris Capitularium, & ex Hincmaro.

I. **S**VB secunda Regum nostrorum dynastia novum Ius canonicum in Ecclesiam Gallicanam aequè ac in ceteras Occidentis provincias introduci coeptum est, inventis eam in rem supposititiis illis veterum Pontificum Romanorum epistolis, in quibus extant quamplurima constituta prorsus adversa veterum canonum statutis. Editae illae fuerunt in collectione canonum quae Isidoro Mercatori vulgò tribuitur, quam Riculfus Episcopus Moguntinus ex Hispania attulit in Galliam. Vnde factum ut in Capitularibus Regum quamplurima loca descripta fuerint ex falsis illis epistolis.

Vide lib. 5. cap. 5.

II. Certum quidem est & omnino indubitatum ex sententia omnium virorum eruditorum, ac Baronij quoque & Bellarmini Cardinalium, eas epistolas veterum Pontificum, Clementis nimirum, Anteri, Evaristi, Telesphori, Callisti, Iulij, Damasi, & in universon omnes illas quae tempora Siricij & Innocentij antecedunt, fabricatas fuisse ab hoc Isidoro. Quod colligitur non solum ex barbarie sermonis ac inscientia antiquitatis, sed etiam ex magno discrimine quod intercedit inter disciplinam veteris Ecclesiae & eam quae in his epistolis continetur. Accedit Dionysij Exigui auctoritas: qui cum in sua collectione canonum addiderit epistolas decretales Pontificum Romanorum, nullam tamen mentionem facit earum quae in illa Isidoriana continentur. Ac tametsi Leo & Gelasius frequenter laudent epistolas praedecessorum suorum, nullam Isidorianarum mentionem faciunt.

III. Quærunt anxie viri eruditi quisnam tandem homo fuerit Isidorus ille Mercator, cui haec compilatio tribuitur. Neque enim tribui potest Isidoro Episcopo Hispalensi, cum ejus aetas multum antecederet tempus istius collectionis, tum etiam quod nitidior sit Isidori stylus quam tota haec epistolarum apocrypharum farrago. Existimabat Blondellus Isidorum hunc Mercatorem fuisse fratrem Eulogij Cordubensis; qui in Germaniam confugerat, vitanda Sarracenum immanitatis. Verum huic conjecturae repugnat ratio temporum. Isidorus enim ille vivebat anno octingentesimo quinquagesimo,

cum diu antè eam compilationem ex Hispania in Gallias attulisset Riculfus Episcopus Moguntinus. Si fides habenda esset Chronico Iuliani Tolerani, quod Parisiis editum est à clarissimo viro Laurentio Ramirezio, non laborandum esset de auctore hujus collectionis. Etenim juxta Chronici illius fidem Isidorus Mercator Episcopus Setubensis (quae civitas nunc Xativa dicitur in Hispania) ope monachi cujusdam Benedictini operam dedisse dicitur huic compilationi & obiisse anno MCCCV. cum annum aetatis ageret centesimum. Verum Chronicon illud falsi suspitione laborat, uti diximus in capite v. libri III. §. 11.

IV. Eadem tempestate emerit collectio LXXX. Capitularum (alij tamen LXXII. tantum fuisse dicunt) sub nomine Capitularum Hadriani Papae, quae data ab eo est Ingilramno Episcopo Metensi anno septingentesimo octuagesimo quinto. Ea autem excerpta est ex antiquis canonibus & genuinis Pontificum Romanorum epistolis, tum etiam ex legibus Codice Theodosiano comprehensis, vel potius ex breviario illarum legum. In his autem Capitulis interdum nonnihil additur antiquis canonibus, interdum verò detrahuntur verba magni momenti, prout conducere visum est ad extollendam Romani Pontificis auctoritatem. Attamen tanta horum Capitularum dignatio fuit ut etiam frequenter descripta fuerint in Regum nostrorum Capitularibus, & iis usus est Isidorus Mercator in adornanda collectione epistolarum apocrypharum quas diximus.

V. Nunc penitus inspiciendum est quid novi juris invexerint haec duae collectiones quoad judicia canonica Episcoporum. Primum enim illic statuitur nullum Episcopum posse judicari nisi in synodo à Summo Pontifice convocata: *Nullus Episcopus, nisi canonicè vocatus, & in legitima synodo suo tempore apostolica auctoritate convocata, super quibuslibet criminibus pulsatus audiat, vel impetratur.* Haec enim sunt ipsa verba capitis tertij collectionis Hadriani; unde sua exscripsit Isidorus Mercator, sub nomine Iulij Papae. Hic autem Hadriani locus laudatur in secunda Additione Ludovici Pij cap. XII.

VI. Ius illud novum adversatur canonibus Nicænis, Antiochenis, Africanis, Sardicensibus, & epistolis Innocentij, Leonis, Gregorij, & reliquorum Pontificum Romanorum: qui decernunt ut prima de criminibus Episcoporum cognitio habeatur à synodo provinciae, quam Metropolitanus convocabit, absque auctoritate Pontificis Romani. Occasionem autem huic novae in-